

Οδηγός Επενδύων για τη MiFID (ν.3606/2007)

Επενδύοντας σε χρηματοπιστωτικά μέσα

Οδηγός Επενδυτών για τη MiFID (ν.3606/2007) ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2008

Ο ν.3606/2007 έχει ενσωματώσει την Οδηγία MiFID για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων.

Περιεχόμενα

Τι είναι η Οδηγία MiFID και πώς σας επηρεάζει;

Ενότητα 1: Πριν από την επένδυση

1.1	Τι είδους πελάτης είσθε;	σελ. 7
1.2	Τι υπηρεσίες θα λάβετε;	σελ. 8
1.3	Τι πληροφορίες θα λάβετε πριν επενδύσετε;	σελ. 14

Ενότητα 2: Κατά τη διάρκεια της επένδυσης και μετά την ολοκλήρωσή της

2.1	Τι συμβαίνει όταν δίδετε μία εντολή σε μια εταιρία-τράπεζα;	σελ. 16
2.2	Τι πληροφορίες θα λάβετε κατά τη διάρκεια της επένδυσης και μετά την ολοκλήρωσή της;	σελ. 17

Ενότητα 3: Διαρκείς απαιτήσεις

3.1	Συγκρούσεις συμφερόντων	σελ. 18
3.2	Προστασία των περιουσιακών σας στοιχείων	σελ. 19
3.3	Παράπονα-καταγγελίες επενδυτών	σελ. 19

Συμπέρασμα

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μόνο μια σύντομη περίληψη και όχι την πλήρη περιγραφή των δικαιωμάτων σας σύμφωνα με τη MiFID (ν.3606/2007). Το περιεχόμενο είναι επεξηγηματικό και δεν αποτελεί νομική συμβουλή. Το νομικό κείμενο της MiFID είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/index_en.htm

Ο νόμος του ελληνικού κράτους που ενσωματώνει την Οδηγία MiFID στο δίκαιο της χώρας μας είναι ο ν.3606/07 και βρίσκεται στη διάθεση των επενδυτών μαζί με τις αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδόθηκαν κατά εξουσιοδότηση του νόμου (www.cmc.gov.gr).

Η CESR είναι μια ανεξάρτητη Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, η οποία έχει συνεισφέρει στην προετοιμασία του νομικού κειμένου της MiFID. Ένας από τους κύριους στόχους της CESR είναι να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των μελών της στην άσκηση των βασικών λειτουργιών και να ευαισθητοποιήσει το επενδυτικό κοινό σε θέματα επενδυτικών υπηρεσιών και πληροφόρησης. Ο Οδηγός έχει ετοιμαστεί από την Ομάδα Ειδικών (Level 3).

Η μετάφραση πραγματοποιήθηκε από την Alpha Bank με στόχο την ταχύτερη ενημέρωση των πελατών της και είναι σύμφωνη με το περιεχόμενο του Οδηγού για τους Επενδυτές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Μάιος 2008). Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεπτεσθε τους διαδικτυακούς τόπους της CESR www.cesr-eu.org, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς www.hcmc.gr, της Alpha Bank www.alphabank.gr και των θυγατρικών της www.alphaprivate.gr, www.alphafinance.gr, www.alphamutual.gr

Τι είναι η Οδηγία MiFID και πώς σας επηρεάζει;

Ο Οδηγός αυτός απευθύνεται σε όσους από εσάς έχετε επενδύσει ή σκοπεύετε να επενδύσετε σε χρηματοπιστωτικά μέσα. Επεξηγεί τις βασικές αρχές του νέου θεσμικού πλαισίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων σε εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας που ονομάζεται Markets in Financial Instruments Directive (MiFID) και πώς αυτή σας επηρεάζει στις συναλλαγές σας με εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών - τράπεζες στην Ευρώπη.

Σκεφτείτε τα χρηματοπιστωτικά μέσα που διαθέτετε. Πιθανόν να έχετε έναν ή περισσότερους τραπεζικούς λογαριασμούς, κάποιο δάνειο, μια πιστωτική κάρτα, μερικές μετοχές, κάποιο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, ένα αμοιβαίο κεφάλαιο. Η MiFID αφορά μόνο σε μερικά από αυτά τα προϊόντα, όπως μετοχές, ομόλογα, παράγωγα και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων. Δεν αφορά σε καταθέσεις, δάνεια ή ασφαλιστικά προϊόντα. Για τα προϊόντα εκείνα τα οποία καλύπτονται από τη MiFID, οι εταιρίες μπορεί να σας προσφέρουν, για παράδειγμα, υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου για λογαριασμό σας, παροχή επενδυτικών συμβουλών και εκτέλεση συναλλαγών για την αγοραπωλησία χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ένας από τους βασικούς σκοπούς της Οδηγίας είναι η εναρμόνιση του πλαισίου προστασίας των επενδυτών σε όλη την Ευρώπη. Ο βαθμός προστασίας που θα λάβετε ως επενδυτής σχετίζεται άμεσα με το βαθμό εμπιστοσύνης προς την εταιρία και αφετέρου στις δικές σας γνώσεις και εμπειρία. Για παράδειγμα, εάν η χρηματοοικονομική σας γνώση και πείρα είναι χαμηλή και ζητάτε από την εταιρία να σας συμβουλευτεί ή να λαμβάνει εκ μέρους σας τις αποφάσεις, τότε θα σας αποδοθεί ο υψηλότερος βαθμός προστασίας.

Η MiFID θέτει τρεις βασικές αρχές που θα πρέπει να ακολουθούν οι εταιρίες στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Αυτές είναι:

- 1 Να ενεργούν έντιμα, δίκαια και με επαγγελματισμό για τη διασφάλιση των συμφερόντων σας. Αυτή η αρχή σας προστατεύει σε σχέση με μια εταιρία η οποία, ως επαγγελματίας, είναι σε ισχυρότερη θέση από εσάς.
- 2 Να σας παρέχουν κατάλληλες και κατανοητές πληροφορίες οι οποίες είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Αυτές θα σας βοηθήσουν να κατανοήσετε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες ώστε να λάβετε την κατάλληλη απόφαση και εξασφαλίζουν ότι δε θα λάβετε μεροληπτικές ή συγκεχυμένες πληροφορίες.
- 3 Να σας παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τα ατομικά χαρακτηριστικά σας. Έτσι εξασφαλίζεται ότι οι επενδύσεις σας αντιστοιχούν στον επενδυτικό σας χαρακτήρα (προφίλ) και τους στόχους σας.

Η δομή αυτού του Οδηγού απεικονίζει τα διάφορα στάδια της επενδυτικής διαδικασίας και τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρίες οργανώνουν και διεξάγουν τις δραστηριότητές τους σε καθημερινή βάση. Οι αρχές της MiFID εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της σχέσης σας με την εταιρία.

MiFID

Ενότητα 1: Πριν επενδύσετε

1.1 Τι είδους πελάτης είσθε;

Πριν σας προσφέρουν οποιαδήποτε επενδυτική υπηρεσία, η εταιρία είναι υποχρεωμένη να σας κατηγοριοποιήσει ως Ιδιώτη ή Επαγγελματία πελάτη. Συνήθως, κατηγοριοποιείστε ως Ιδιώτης πελάτης, κατηγορία η οποία περιλαμβάνει την πλειοψηφία των επενδυτών.

Ως Ιδιώτης πελάτης, λαμβάνετε το υψηλότερο επίπεδο προστασίας επενδυτή. Η MiFID εξασφαλίζει περισσότερη προστασία σε επενδυτές με λιγότερη επενδυτική γνώση και πείρα (ιδιώτες πελάτες), ενώ στους επενδυτές με περισσότερη επενδυτική γνώση και πείρα (Επαγγελματίες πελάτες) παρέχεται λιγότερη προστασία. Στους Επαγγελματίες πελάτες περιλαμβάνονται τράπεζες, κυβερνήσεις, συνταξιοδοτικά ταμεία, μεγάλες επιχειρήσεις και κατ' εξαίρεση κάποιοι ιδιώτες.

Τι γίνεται στην περίπτωση που θέλετε να γίνετε Επαγγελματίας πελάτης; Τι γίνεται στην περίπτωση που ένας οργανισμός σας ζητήσει να γίνετε Επαγγελματίας πελάτης; Ποιες είναι οι συνέπειες;

Σε περιορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να σας αντιμετωπίσουν ως Επαγγελματία πελάτη. Ίσως θελήσετε να το εξετάσετε στην περίπτωση που επιθυμείτε πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία δεν είναι διαθέσιμα σε Ιδιώτες πελάτες ή να συνεργασθείτε ως πελάτης εταιρίας που δεν συναλλάσσεται με ιδιώτες.

Εάν επιθυμείτε να γίνετε Επαγγελματίας πελάτης, θα πρέπει να είστε σίγουροι ότι είστε ικανοί να λαμβάνετε μόνοι σας τις επενδυτικές αποφάσεις, να αξιολογείτε τον κίνδυνο που αναλαμβάνετε και ότι δε χρειάζεστε υψηλό επίπεδο προστασίας επενδυτή.

Εφόσον επιλέξετε να χαρακτηριστείτε ως Επαγγελματίας πελάτης, δεν θα καλύπτεσθε από κάποιες ρυθμίσεις που προστατεύουν τους Ιδιώτες πελάτες, κάτι το οποίο θα σας το εξηγήσει η εταιρία. Για παράδειγμα, θα λαμβάνετε γενικώς λιγότερες πληροφορίες και λιγότερες γνωστοποιήσεις και προειδοποιήσεις αναφορικά με αρκετά θέματα.

Η εταιρία πριν σας κατηγοριοποιήσει ως Επαγγελματία πελάτη, πρώτα πρέπει να εκτιμήσει εάν η κατηγορία αυτή είναι κατάλληλη για εσάς. Με την αξιολόγηση, η εταιρία στοχεύει στο να εξακριβώσει ότι έχετε την ικανότητα να λαμβάνετε οι ίδιοι τις επενδυτικές αποφάσεις και να κατανοείτε τον κίνδυνο που αναλαμβάνετε.

Η εταιρία ενδέχεται να σας κατηγοριοποιήσει ως Επαγγελματία πελάτη μόνο εφόσον ικανοποιείτε τουλάχιστον δύο από τις ακόλουθες συνθήκες:

- Εκτελείτε συχνά συναλλαγές
- Διαθέτετε μεγάλο χαρτοφυλάκιο
- Έχετε εργασθεί στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών.

1.2 Τι υπηρεσίες θα λάβετε;

Συνήθως, θα λαμβάνετε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες μορφές επενδυτικών υπηρεσιών:

- Παροχή εξατομικευμένων επενδυτικών προτάσεων σε σχέση με χρηματοπιστωτικά μέσα και στρατηγική (επενδυτικές συμβουλές),
- Εκτέλεση Εντολών (αγοραπωλησία χρηματοπιστωτικών μέσων) χωρίς την παροχή επενδυτικών συμβουλών,
- Διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό σας από την εταιρία (διαχείριση χαρτοφυλακίου).

Στην ενότητα αυτή θα αναλυθούν οι υπηρεσίες που μπορεί να λαμβάνετε από εταιρίες και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν ώστε να σας παρέχουν τον κατάλληλο βαθμό προστασίας.

Επενδυτικές συμβουλές

Όταν λαμβάνετε επενδυτικές συμβουλές, θέτετε έναν υψηλότερο βαθμό εμπιστοσύνης στην επενδυτική εταιρία από αυτόν που θα θέτατε σε άλλες περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση των απλών συναλλαγών χωρίς την παροχή συμβουλών. Συνεπώς, χρειάζεστε να έχετε τη βεβαιότητα ότι η εταιρία κατανοεί την κατάσταση και τις προσωπικές σας ανάγκες και συνθήκες ώστε να προτείνει τα κατάλληλα, για εσάς, προϊόντα. Η MiFID υποχρεώνει τη διεξαγωγή του **Ελέγχου Καταλληλότητας**, διαδικασία σύμφωνα με την οποία η εταιρία σας υποβάλλει κάποιες ερωτήσεις προκειμένου να κατανοήσει όσο το δυνατό καλύτερα τα κατάλληλα είδη επενδύσεων.

Ως μέρος του Ελέγχου Καταλληλότητας, είναι δυνατό να ερωτηθείτε για τα παρακάτω:

1 Τους επενδυτικούς σας στόχους

Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικές με το χρονικό διάστημα που επιθυμείτε να διατηρήσετε τις επενδύσεις σας, τον επενδυτικό σας χαρακτήρα και το ύψος κινδύνου που επιθυμείτε να αναλάβετε, το σκοπό της επενδύσεώς σας, δηλαδή επενδύετε με στόχο τη σταθερή απόδοση ή ανάπτυξη, τη διατήρηση του κεφαλαίου και την αποφυγή οποιουδήποτε κινδύνου ή αποδέχεσθε ένα υψηλό επίπεδο κινδύνου.

2 Τη χρηματοοικονομική σας κατάσταση

Πληροφορίες σχετικές με τη χρηματοοικονομική σας κατάσταση λαμβάνονται μέσω ερωτήσεων που αφορούν σε θέματα όπως η πηγή και το ύψος του εισοδήματός σας, τα κεφάλαιά σας, την ακίνητη περιουσία σας, οφειλές που πιθανόν να έχετε καθώς και άλλες οικονομικές υποχρεώσεις.

3 Την επενδυτική γνώση και πείρα σας

Ερωτήσεις σχετικές με την επενδυτική γνώση και πείρα σας αναφέρονται στις υπηρεσίες και προϊόντα που γνωρίζετε, τη φύση, τον όγκο και τη συχνότητα των προηγούμενων συναλλαγών σας και το επίπεδο μόρφωσης, τωρινό ή προηγούμενο επάγγελμά σας.

Εάν η εταιρία δε λάβει ή δε μπορεί να λάβει τις απαραίτητες πληροφορίες για να αξιολογήσει την Καταλληλότητα, τότε δε μπορεί να προβεί σε κάποια πρόταση. Εάν δώσετε περιορισμένες μόνο πληροφορίες, αυτό θα επηρεάσει το είδος των υπηρεσιών που επιτρέπεται να σας παρέχει η επενδυτική εταιρία δηλαδή δε θα είναι σε θέση να σας παρέχει την υπηρεσία παροχής επενδυτικών συμβουλών.

Συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα χωρίς την παροχή επενδυτικών συμβουλών

1 Έλεγχος Συμβατότητας

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, όταν μια εταιρία σας παρέχει επενδυτικές συμβουλές, πρέπει να διασφαλίσει ότι οι συμβουλές αυτές είναι κατάλληλες για εσάς.

Όταν δε λαμβάνετε επενδυτικές συμβουλές από μια εταιρία (ή δεν έχετε αναθέσει σε αυτή τη διαχείριση των επενδύσεών σας) αναμένεται γενικά να έχετε εσείς μεγαλύτερο βαθμό ευθύνης για τις αποφάσεις σας. Όταν επιθυμείτε η εταιρία απλά να ακολουθεί τις εντολές σας για αγορά ή πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων, τότε ισχύει ένα διαφορετικό σύνολο κανόνων προστασίας. Στην περίπτωση αυτή η εταιρία ακολουθεί μια διαδικασία που ονομάζεται

Έλεγχος Συμβατότητας.

Ο έλεγχος στοχεύει στην προστασία εκείνων που ίσως δεν κατανοούν ή δεν αντιλαμβάνονται τις επιπτώσεις και το επίπεδο κινδύνου που ενέχει μια συναλλαγή, ιδιαίτερα όταν τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι "σύνθετα" ή όταν η πρωτοβουλία για την εκτέλεση της συναλλαγής δεν είναι δική σας.

Παραδείγματα "μη-σύνθετων"

χρηματοοικονομικών μέσων είναι:

- Μετοχές που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές (shares)
- Μέσα χρηματαγοράς (money market instruments)
- Διάφοροι τύποι ομολόγων – ομολογίες
- Μερίδια σε αμοιβαία κεφάλαια (investment funds)

Παραδείγματα "σύνθετων"

χρηματοοικονομικών μέσων είναι:

- Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης (options), δικαιώματα μελλοντικής εκπλήρωσης (futures), συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) και άλλα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα
- Χρηματοοικονομικές συμβάσεις επί διαφορών (Financial contracts for differences)
- Μετατρέψιμες Ομολογίες (convertible bonds)
- Δικαιώματα συνδεόμενα με χρηματοπιστωτικά μέσα (warrants)
- Ομόλογα Ειδικού Τύπου

Ως μέρος του Ελέγχου Συμβατότητας είναι πιθανό να σας υποβάλλουν ερωτήσεις αναφορικά με την επενδυτική σας γνώση και πείρα.

- Εάν η εταιρία συμπεράνει ότι έχετε τις απαραίτητες γνώσεις και πείρα για να κατανοήσετε τους κινδύνους που ενέχει μια συναλλαγή, τότε η εταιρία μπορεί απλά να προχωρήσει στη συναλλαγή.
- Εάν η εταιρία συμπεράνει ότι δε διαθέτετε τις απαραίτητες γνώσεις και πείρα, ή ότι δεν έχετε δώσει αρκετές πληροφορίες που της επιτρέπουν να καταλήξει σε κάποιο συμπέρασμα, τότε θα λάβετε μια προειδοποίηση από την εταιρία όπου αναφέρεται ότι η εταιρία δε θεωρεί ότι η προτεινόμενη συναλλαγή είναι κατάλληλη ή ότι οι πληροφορίες δεν είναι επαρκείς ώστε να της επιτρέψουν να αποφανθεί περί της συμβατότητας. Εάν επιμένετε να προχωρήσετε στη διενέργεια της συναλλαγής, θα πρέπει να αποδεχθείτε τον κίνδυνο που ενέχει.

2 Συναλλαγές σε "μη-σύνθετα" χρηματοπιστωτικά μέσα στο πλαίσιο της υπηρεσίας Εκτέλεση-Εντολών (Execution-only)

Ο Έλεγχος Συμβατότητας δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση μερικών τύπων "μη-συνιστώμενων" συναλλαγών. Η υπηρεσία αυτή μπορεί να περιγραφεί ως Εκτέλεση Εντολών-Λήψη και Διαβίβαση Εντολών (Execution Only). Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμόζεται ο έλεγχος συμβατότητας είναι:

- Όταν το χρηματοπιστωτικό μέσο που περιλαμβάνεται στην προτεινόμενη συναλλαγή είναι αυτό που η MiFID ονομάζει "μη-σύνθετο" ('non-complex'), και
- Όταν έχετε επιλέξει να επικοινωνήσετε με την εταιρία με δική σας πρωτοβουλία για να πραγματοποιήσετε τη συναλλαγή σας. Αυτό σημαίνει ότι δεν ανταποκρίνεσθε σε μια εξατομικευμένη προσέγγιση της εταιρίας προς εσάς η οποία στόχευε στο να σας επηρεάσει σε σχέση με το συγκεκριμένο προϊόν (για παράδειγμα, σε ορισμένες περιπτώσεις όταν αγοράζετε μετοχές on line).

Θα προειδοποιηθείτε από την εταιρία σε περίπτωση που δε θα κριθεί η συμβατότητα της συναλλαγής σας.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν είναι απαραίτητο να απαντήσετε σε οποιαδήποτε ερώτηση σε σχέση με την επενδυτική σας γνώση και πείρα, οικονομική κατάσταση και επενδυτικό στόχο. Η εταιρία μπορεί φυσικά να σας υποβάλλει ερωτήσεις για άλλους λόγους, ιδιαίτερα εάν είστε νέος πελάτης.

Διαχείριση χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Όταν η διαχείριση των επενδύσεών σας γίνεται από την εταιρία, βασίζεστε στις αποφάσεις και τις επιλογές της. Καθώς η εταιρία δεν επικοινωνεί μαζί σας κάθε φορά που πραγματοποιεί μια επένδυση για λογαριασμό σας, χρειάζεται να έχει από την αρχή αρκετές πληροφορίες από εσάς ώστε να είναι σε θέση να σας παρέχει την απαιτούμενη υπηρεσία. Για να να το επιτύχει αυτό, όπως και στην προηγούμενη περίπτωση των επενδυτικών συμβουλών, η εταιρία διεξάγει τον Έλεγχο Καταλληλότητας. Εάν δε δώσετε στην εταιρία τις απαραίτητες πληροφορίες, δεν είναι σε θέση να σας παρέχει την υπηρεσία διαχείρισεως επενδύσεων. Εάν δεν παρέχετε στην εταιρία μόνο περιορισμένες πληροφορίες, αυτό θα επηρεάσει το είδος των υπηρεσιών που επιτρέπεται να σας παρέχει η επενδυτική εταιρία. Το διπλανό διάγραμμα είναι μια περίληψη των όσων έχουν αναφερθεί σε αυτή την ενότητα.

Απευθύνεστε σε μια εταιρία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που λειτουργεί σύμφωνα με τη MiFID (ν. 3606/2007) για έναν από τους παρακάτω λόγους:

1. Για να ζητήσετε από την εταιρία να διαχειρισθεί το χαρτοφυλάκιο επενδύσεών σας (όπως ορίζονται από τη MiFID).

2. Για να λάβετε επενδυτικές συμβουλές ή επενδυτικές αποφάσεις από την εταιρία σε σχέση με χρηματοπιστωτικά μέσα (όπως ορίζονται από τη MiFID).

3. Για να ζητήσετε από την εταιρία να εκτελέσει κάποια συναλλαγή σας (αγορά-πώληση) σε χρηματοπιστωτικά μέσα (όπως ορίζονται από τη MiFID) ή για να ζητήσετε από την εταιρία να προωθήσει την εντολή σας σε κάποιον για εκτέλεση χωρίς να σας παρέχει η εταιρία οποιαδήποτε συμβουλή.

Τι συμβαίνει στη συνέχεια

1-2. Η εταιρία θα σας ζητήσει πληροφορίες σε σχέση με τον επενδυτικό σας στόχο, τη χρηματοοικονομική σας κατάσταση και τη γνώση και πείρα σας προκειμένου να σας παρέχει την κατάλληλη υπηρεσία διαχείρισεως επενδύσεων ή για να προτείνει τα κατάλληλα χρηματοπιστωτικά μέσα και συναλλαγές για εσάς. Η MiFID ονομάζει αυτή τη διαδικασία Έλεγχο Καταλληλότητας.

3. Το επόμενο βήμα εξαρτάται από το εάν το χρηματοπιστωτικό μέσο αφορά η προτεινόμενη συναλλαγή είναι "σύνθετο" ή "μη-σύνθετο"

Εάν το χρηματοπιστωτικό μέσο είναι "σύνθετο", η εταιρία θα σας ζητήσει πληροφορίες προκειμένου να εκτιμήσει εάν έχετε τις απαραίτητες γνώσεις και πείρα να κατανοήσετε τον κίνδυνο που ενέχει η προτεινόμενη συναλλαγή. Η MiFID ονομάζει αυτή τη διαδικασία Έλεγχο Συμβατότητας.

Εάν το χρηματοπιστωτικό μέσο είναι "μη-σύνθετο", τότε ισχύει ο Έλεγχος Συμβατότητας εκτός εάν απευθύνεστε με δική σας πρωτοβουλία στην εταιρία με σκοπό να εκτελέσει ή διαβιβάσει προς εκτέλεση συναλλαγές για λογαριασμό σας. Η MiFID ονομάζει αυτή την υπηρεσία Εκτέλεση Εντολών (Execution Only).

1.3 Τι πληροφορίες θα λάβετε πριν επενδύσετε;

Όλες οι πληροφορίες που σας παρέχονται καθ' όλη τη διάρκεια της συναλλακτικής σας σχέσης με μια εταιρία πρέπει να είναι "αμερόληπτες, σαφείς και μη παραπλανητικές". Ο κανόνας αυτός αναφέρεται τόσο στο περιεχόμενο των πληροφοριών όσο και στον τρόπο που αυτές παρουσιάζονται σε εσάς.

Η εταιρία πρέπει να σας παρέχει τις σχετικές πληροφορίες έγκαιρα, πριν επενδύσετε, ώστε να είσθε σωστά ενημερωμένοι πριν λάβετε κάποια απόφαση. Τα είδη των πληροφοριών που θα λαμβάνετε πριν επενδύσετε περιλαμβάνουν:

Διαφημιστικές ανακοινώσεις

Η εταιρία μπορεί να σας αποστέλλει διαφημιστικό υλικό και να εφαρμόσει διάφορες άλλες επικοινωνιακές τεχνικές προώθησης σε υφιστάμενους ή δυνητικούς πελάτες, αρκεί να παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αναγνωρισθεί η προωθητική φύση τους.

Συμβάσεις

Προκειμένου η εταιρία να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες πρέπει να ζητήσει από τους νέους ιδιώτες πελάτες της να υπογράψουν ανάλογη σύμβαση, η οποία περιέχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δύο μερών.

Πληροφορίες για την εταιρία

Η εταιρία πρέπει να σας παρέχει γενικές πληροφορίες για αυτήν, όπως ποια ρυθμιστική αρχή την εποπτεύει και τις υπηρεσίες που προσφέρει, για να σας βοηθήσει να καταλάβετε τη φύση των υπηρεσιών που παρέχονται και τους κινδύνους που εμπεριέχονται.

Πληροφορίες για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου

Όταν έχετε ζητήσει από μια εταιρία να διαχειρίζεται χαρτοφυλάκιο επενδύσεών σας για λογαριασμό σας, θα πρέπει να περιμένετε να λάβετε πληροφορίες οι οποίες συμπεριλαμβάνουν και την περιγραφή του διαχειριστικού σκοπού και το σχετικό επίπεδο του κινδύνου, τα είδη των προϊόντων και των συναλλαγών που μπορεί να περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο σας και πληροφορίες αναφορικά με τη μέθοδο και τη συχνότητα αποτιμήσεως των επενδύσεών σας.

Πληροφορίες για τα χρηματοπιστωτικά μέσα

Θα λάβετε πληροφορίες που επεξηγούν τη φύση, τους κινδύνους και το κόστος των χρηματοπιστωτικών μέσων. Τέτοιες πληροφορίες περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την περιγραφή των κινδύνων των χρηματοπιστωτικών μέσων και της πιθανότητας διακυμάνσεως των τιμών ή αξιών. Ο όγκος των πληροφοριών εξαρτάται από το είδος του χρηματοπιστωτικού μέσου, την πολυπλοκότητά του και το βαθμό κινδύνου του.

Πληροφορίες για το κόστος και τις χρεώσεις-έξοδα

Θα λάβετε πληροφορίες για τα άμεσα και έμμεσα κόστη και χρεώσεις μιας υπηρεσίας ή ενός χρηματοπιστωτικού μέσου συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε προμηθειών που χρεώνονται ή πληρώνονται. Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να αναλύουν ξεκάθαρα το συνολικό κόστος. Ωστόσο, κάποιες φορές το ακριβές ποσό του συνολικού κόστους δεν είναι διαθέσιμο τη χρονική στιγμή που σας παρέχονται οι πληροφορίες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει αντ' αυτού να λαμβάνετε επαρκείς πληροφορίες για να γνωρίζετε τον τρόπο με τον οποίο θα υπολογισθούν τα κόστη ώστε να μπορείτε να ελέγχετε τη συνολική τιμή μόλις αυτή είναι διαθέσιμη.

Πριν επενδύσετε, είναι συνιστώμενο να σιγουρευτείτε ότι γνωρίζετε σε ποιες ενέργειες θα πρέπει να προβείτε στην περίπτωση που χρειασθεί να υποβάλλετε παράπονο-καταγγελία εις βάρος της εταιρίας ή επιδιώξετε αποζημίωση καθώς και το σύστημα αποζημίωσης επενδυτών που καλύπτει την εταιρία. Η εταιρία οφείλει να σας παρέχει αυτές τις πληροφορίες.

Ενότητα 2: Κατά τη διάρκεια της επενδύσεως και μετά την ολοκλήρωσή της

2.1 Τι συμβαίνει όταν δίδετε μία εντολή σε μια εταιρία; Πώς χειρίζεται η εταιρία την εντολή σας;

Όταν δίδετε εντολή στην εταιρία να αγοράσει ή να πωλήσει κάποιο προϊόν, η εντολή σας θα πρέπει να εκτελεσθεί **άμεσα**, (με τη σειρά με την οποία παραλήφθηκε από την εταιρία) και **έγκαιρα**. Εάν για οποιοδήποτε λόγο μια εταιρία έχει αντικειμενική δυσκολία στο να διαχειρισθεί την εντολή σας με την κατάλληλη σειρά, θα πρέπει να σας ειδοποιήσει.

Τι είναι η Βέλτιστη Εκτέλεση Εντολών;

Για να ολοκληρωθεί η αγορά ή η πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων, η εταιρία θα πρέπει να εκτελεί τις εντολές σας έτσι ώστε να επιτυγχάνεται με συνέπεια το βέλτιστο αποτέλεσμα για εσάς. Αυτό ονομάζεται "**Βέλτιστη Εκτέλεση**".

Στην ουσία, η εταιρία θα επιλέξει "τόπους εκτελέσεως" που της επιτρέπουν να επιτύχει τη Βέλτιστη Εκτέλεση. Παραδείγματα τόπων εκτελέσεως είναι τα χρηματιστήρια, πλατφόρμες διαπραγματεύσεως, άλλες εταιρίες, ακόμη και η ίδια η εταιρία.

Η εταιρία μπορεί να επιτύχει τη Βέλτιστη Εκτέλεση των εντολών σας λαμβάνοντας υπόψη ποικίλους παράγοντες όπως είναι η τιμή, το κόστος εκτελέσεως, η ταχύτητα και η πιθανότητα εκτελέσεως.

Οι σημαντικότεροι παράγοντες που θα λάβει υπόψη μια εταιρία κατά την εκτέλεση της εντολής σας είναι **η τιμή και το συνολικό κόστος** (δηλαδή το συνολικό οικονομικό τίμημα που θα πληρώσετε για μια συναλλαγή, συμπεριλαμβάνοντας την τιμή του χρηματοπιστωτικού μέσου, όλα τα έξοδα, χρεώσεις των τόπων εκτελέσεως, τέλη εκκαθάρισεως και διακανονισμού και οποιωνδήποτε άλλων αμοιβών τρίτων που συμμετέχουν στην εκτέλεση).

2.2 Τι πληροφορίες θα λάβετε κατά τη διάρκεια και μετά την ολοκλήρωσή της; Τι πληροφορίες θα πρέπει να αναμένετε να λάβετε από τις εταιρίες που εκτελούν τις εντολές σας;

Θα λάβετε τις πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο που η εταιρία επιτυγχάνει τη Βέλτιστη Εκτέλεση για εσάς στην πράξη. Τέτοιες πληροφορίες περιλαμβάνουν:

- Το πώς η εταιρία καθορίζει τους παράγοντες που είναι σημαντικότεροι για την επίτευξη της Βέλτιστης Εκτελέσεως,
- Το ποιό είναι οι τόποι εκτελέσεως στους οποίους δραστηριοποιείται η εταιρία,
- Την προειδοποίηση ότι εάν δώσετε μια συγκεκριμένη οδηγία σχετικά με την εκτέλεση μιας εντολής στην εταιρία, αυτή θα έχει προτεραιότητα και η εταιρία δε θα μπορεί να ακολουθήσει τη δική της διαδικασία για την επίτευξη της Βέλτιστης Εκτελέσεως για εσάς απλά θα ακολουθήσει την οδηγία σας. Για παράδειγμα, εάν δώσετε στην εταιρία την οδηγία να εκτελέσει τη συναλλαγή σας σε μια συγκεκριμένη αγορά, είναι δυνατό να χάσετε το πλεονέκτημα επιτεύξεως καλύτερης τιμής σε κάποια άλλη αγορά.

Τι ενημέρωση-αναφορές θα λάβετε;

Μετά την αγορά ή πώληση ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, η εταιρία θα σας διαβιβάζει μια επιβεβαίωση της συναλλαγής με βασικές πληροφορίες όπως το όνομα του προϊόντος, την τιμή, την ημερομηνία, την ώρα και το συνολικό ποσό των προμηθειών και εξόδων που χρεώθηκαν.

Στην περίπτωση που η εταιρία διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων για λογαριασμό σας, η εταιρία θα πρέπει να σας αποστέλλει περιοδικές αναφορές με πληροφορίες όπως τη διάθρωση και την αποτίμηση των επενδύσεών σας, το συνολικό ποσό αμοιβών και εξόδων και την απόδοση των επενδύσεών σας κατά την περίοδο της αναφοράς.

Είναι προς δικό σας συμφέρον να τηρείτε αρχείο με αντίγραφα όλων των εγγράφων που λαμβάνετε από μια εταιρία.

Ο ν.3606/2007 (MiFID) θεσμοθετεί τις οργανωτικές απαιτήσεις στον τρόπο λειτουργίας μιας εταιρίας. Ορισμένες από αυτές είναι ιδιαίτερα ουσιώδεις για τις συναλλαγές των εταιριών μαζί σας.

3.1 Συγκρούσεις συμφερόντων

Οι εταιρίες πρέπει να ενεργούν σύμφωνα με το βέλτιστο συμφέρον για εσάς. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εφαρμόζουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις για να αποτρέπουν συγκρούσεις που επηρεάζουν δυσμενώς τα συμφέροντά σας.

Η εταιρία θα πρέπει να αποφεύγει να θέτει αδικαιολόγητα τα συμφέροντα άλλων πελατών ή τα δικά της πριν από τα δικά σας όταν σας παρέχει κάποια υπηρεσία.

Παραδείγματα συγκρούσεως συμφερόντων είναι:

- Όταν η εταιρία για να επιτύχει ένα οικονομικό κέρδος ή να αποφύγει κάποια ζημία ενεργεί εις βάρος σας.
- Όταν έχει κάποιο κίνητρο ώστε να ευνοήσει τα συμφέροντα ενός άλλου πελάτη αντί για τα δικά σας.

Η εταιρία θα σας ενημερώσει επίσης για τις διαδικασίες που ακολουθεί προκειμένου να εντοπίσει και να διαχειρισθεί τις συγκρούσεις συμφερόντων.

Όταν οι μηχανισμοί της εταιρίας δεν είναι επαρκείς για τη διαχείριση συγκρούσεως συμφερόντων, τότε θα πρέπει να σας γνωστοποιήσει με σαφή τρόπο τη φύση και τις αιτίες αυτής της συγκρούσεως συμφερόντων πριν ξεκινήσει τη συνεργασία μαζί σας.

3.2 Προστασία των περιουσιακών σας στοιχείων

Όταν τοποθετείτε τα περιουσιακά σας στοιχεία (χρηματοπιστωτικά μέσα ή κεφάλαια) στην εταιρία, αυτή προστατεύει τα περιουσιακά σας δικαιώματα έχοντας εφαρμόσει μηχανισμούς ώστε:

- Να τηρεί τα περιουσιακά σας στοιχεία ξεχωριστά από τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας και των άλλων πελατών,
- Να τηρεί ακριβή αρχεία και λογαριασμούς και να διεξάγει τακτικές συμφωνίες,
- Να σας αποστέλλει ανάλυση λογαριασμού τουλάχιστον μία φορά ανά έτος με λεπτομερή ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων που τηρούνται για λογαριασμό σας.

3.3 Παράπονα - καταγγελίες επενδυτών

Οι εταιρίες είναι υποχρεωμένες να θεσπίσουν αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες για το χειρισμό των καταγγελιών σας. Όταν αποστέλλετε ένα παράπονο στην εταιρία, αυτή θα πρέπει να τηρεί σχετικό αρχείο συμπεριλαμβανοντας και τα μέτρα που έλαβε για να το επιλύσει.

Επισήμανση

Οι εταιρίες που, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, μπορούν να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες είναι οι ΑΕΠΕΥ, οι ΕΠΕΥ που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από άλλο κράτος-μέλος, οι ΑΕΕΔ, οι ΑΕΔΑΚ διευρυμένου σκοπού και τα Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν λάβει σχετική άδεια παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

Συμπέρασμα

Στόχος της κυκλοφορίας αυτού του εντύπου είναι η ενημέρωση του επενδυτικού κοινού σε σχέση με τις νέες ρυθμίσεις προστασίας που προκύπτουν ως συνέπεια της MiFID και το πως αυτές πρόκειται να σας επηρεάσουν με την εφαρμογή του ν.3606/2007. Όλες οι αλλαγές και οι πτυχές που αναλύονται σε αυτό τον Οδηγό έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να εξασφαλισθεί ότι είσθε επαρκώς προστατευμένοι όταν επενδύετε σε χρηματοπιστωτικά μέσα.

Να θυμάσθε τις βασικές αρχές που πρέπει να τηρούν οι εταιρίες όταν συνεργάζεσθε μαζί τους:

- Να ενεργούν **έντιμα, δίκαια και με επαγγελματισμό σύμφωνα με το συμφέρον σας,**
- Να σας παρέχουν κατάλληλες και κατανοητές πληροφορίες οι οποίες είναι **ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές,**
- Να σας παρέχουν υπηρεσίες λαμβάνοντας υπόψη **τα ατομικά σας χαρακτηριστικά.**